

Hanze
University of Applied Sciences
Groningen

Research Centre for
Built Environment NoorderRuimte

Kenniscongres Vergezicht Groningen

Kennissessie Van het Gas af, Hoe dan?

Hans Klúnder, energie-architect bij Bouwen + Energie.

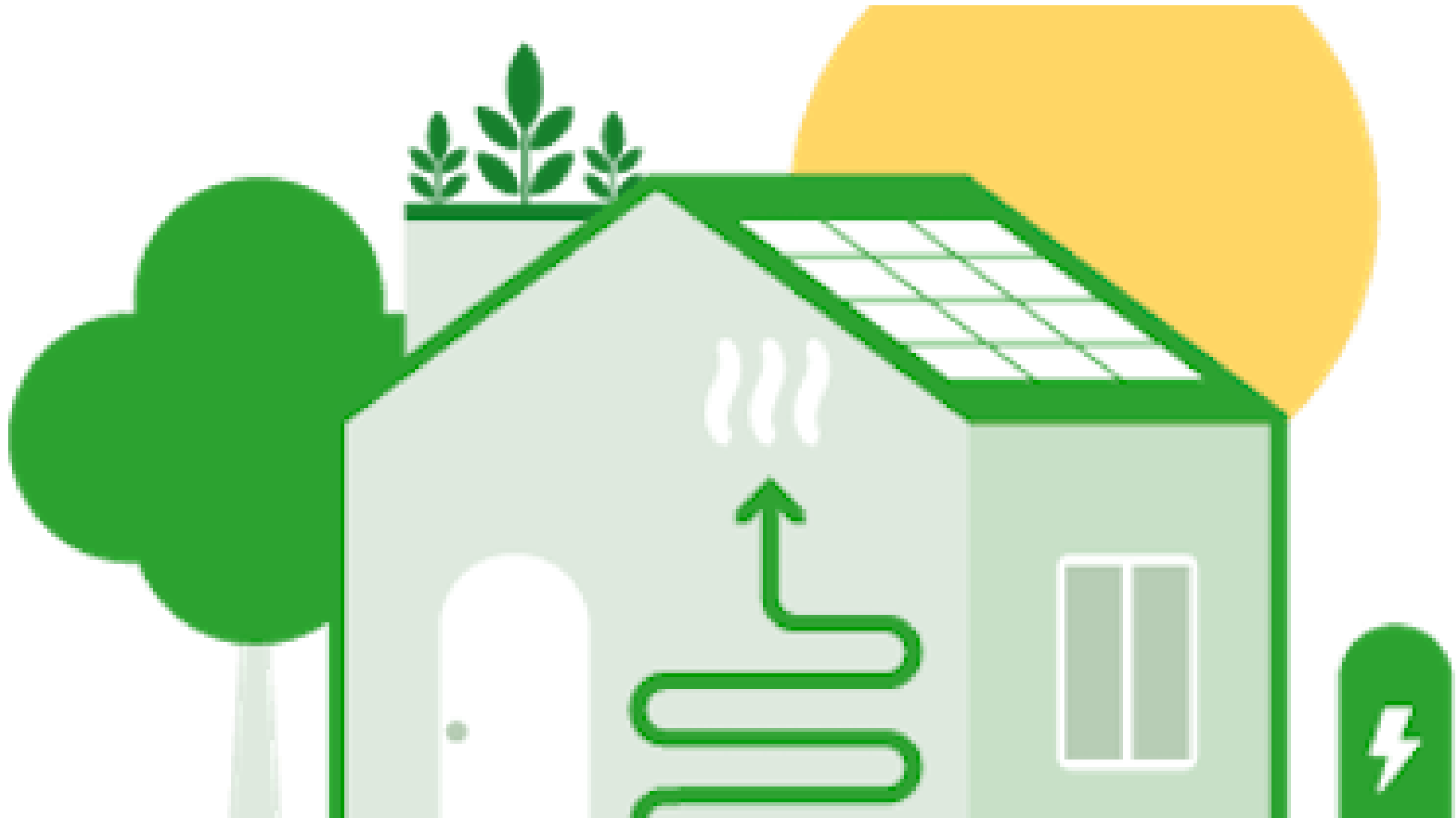
28 september 2023

© Piet Zijlstra

Duurzame installatietechniek

Hans Klünder

Adviseur energieconcepten, installatietechniek, bouwfysica, BENG

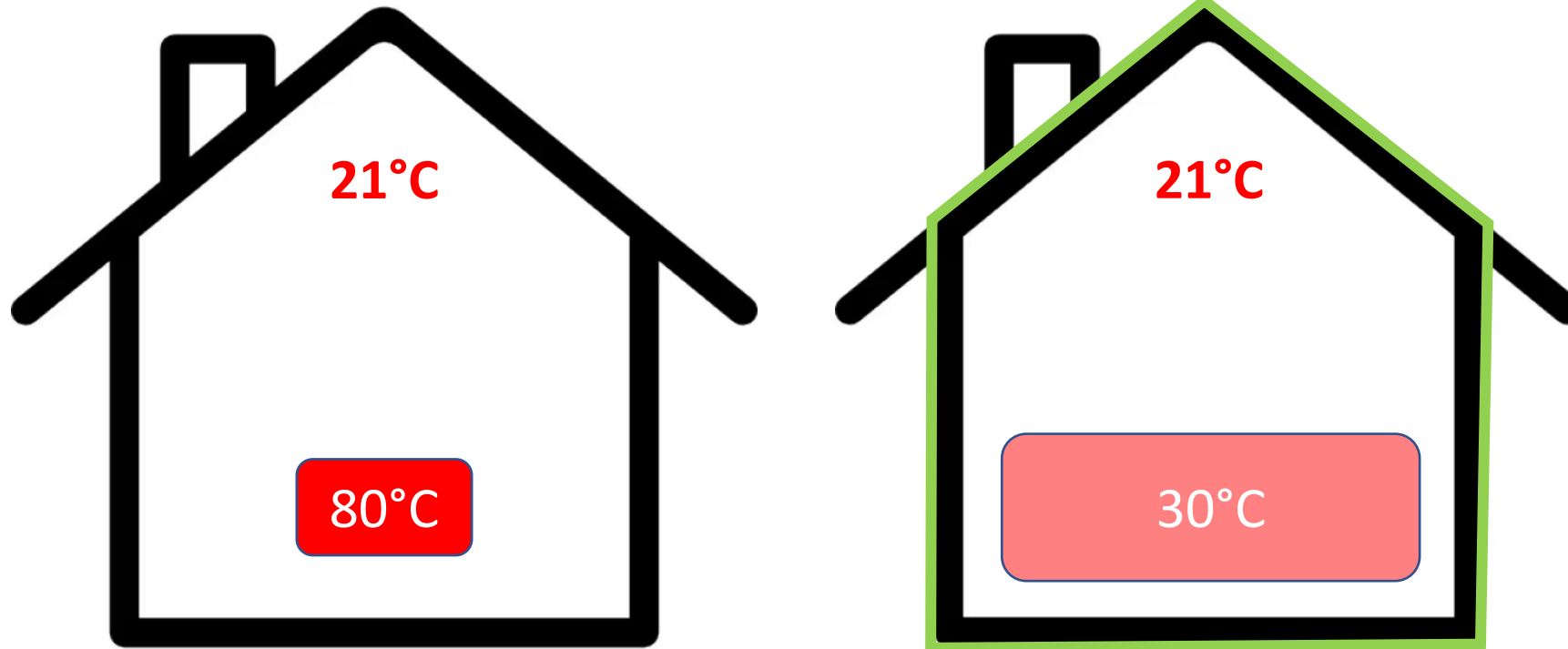

adviseurs in vastgoed, bouw en energie

HET EI VAN COLUMBUS

ENERGIE en WARMTE

Minimaal 10cm isolatie

GASKETEL

WARMTEPOMP

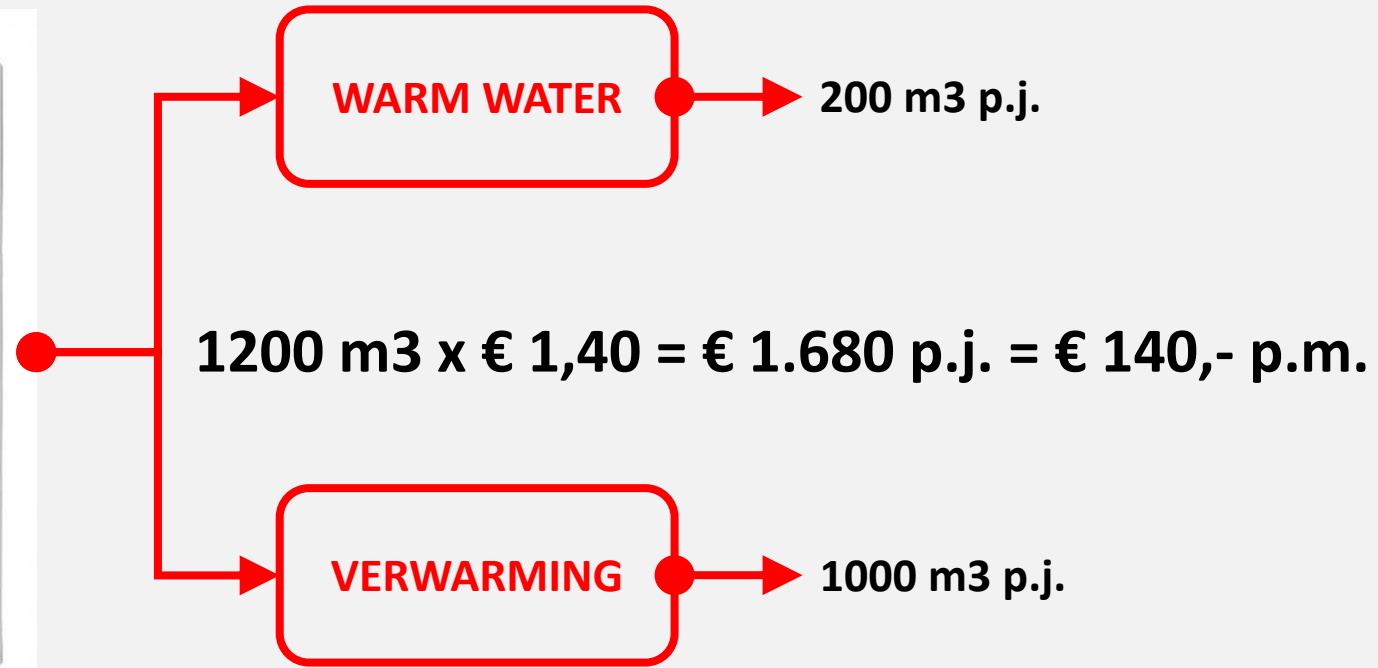
DE CV-KETEL

ENERGIE CV-KETEL

↑
AARDGAS
100% FOSSIEL

PLUS

- Lage investering
- Compact
- Hoge temperaturen

MIN

- Niet hernieuwbaar
- Gasprijs

ENERGIE WARMTEPOMP

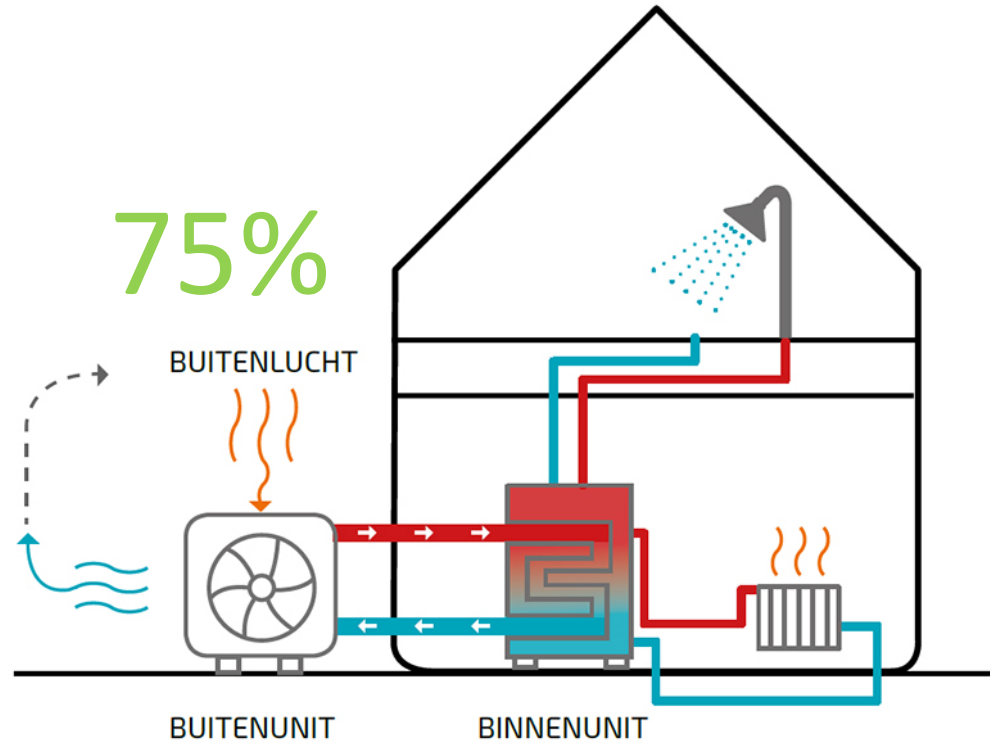
binnen

buiten

ENERGIE WARMTEPOMP

PLUS

- 75% natuurwarmte
- Geen fossiele brandstof

MIN

- Prijs
- Ruimte nodig

2850 kWh[e] x € 0,40 =
€ 1.120 p.j. =
€ 95,- p.m.

25%

Zonnepaneel
100% groene stroom

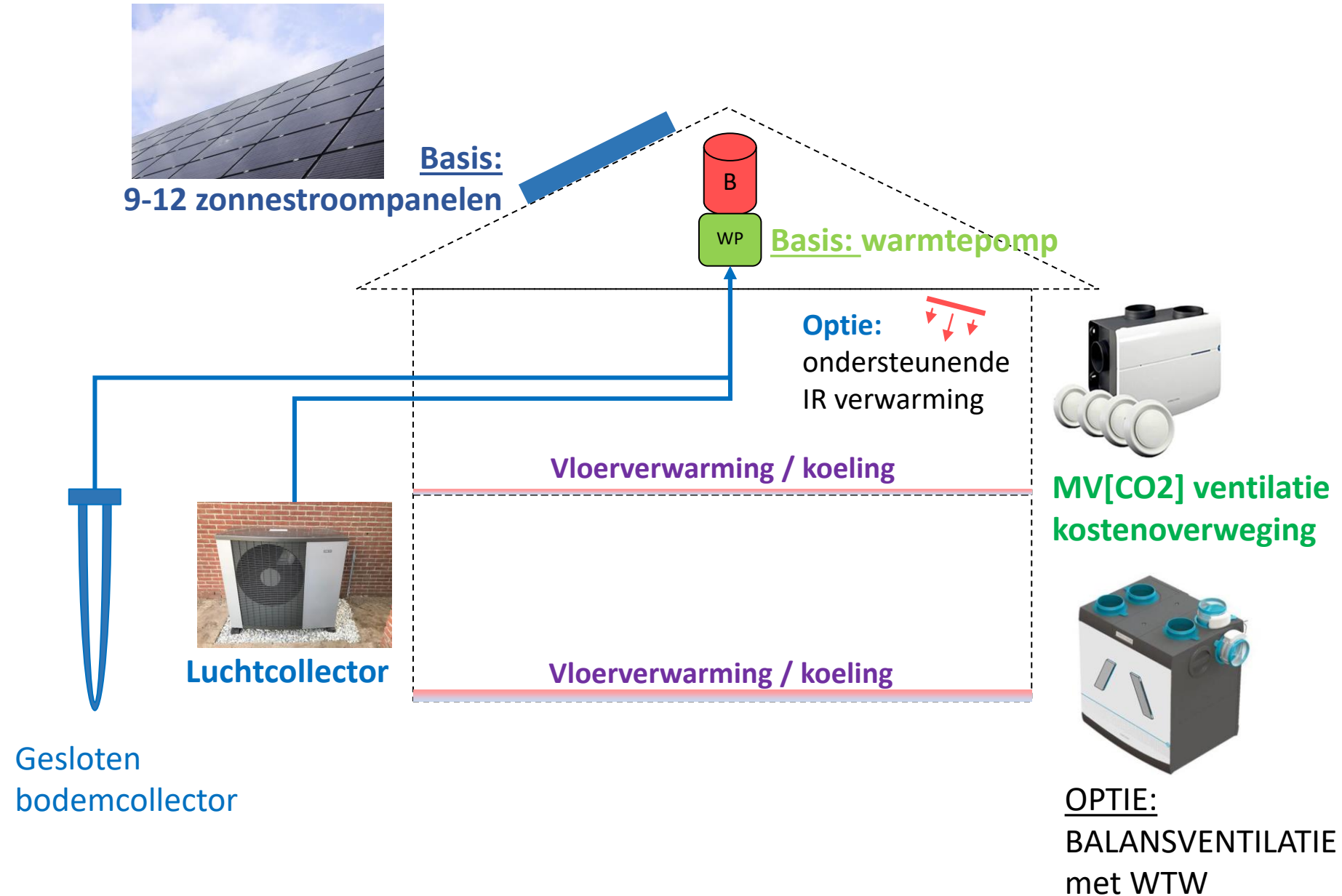
= MEER VOCHT

betekent

VENTILEREN

EEN NIEUWE WONING

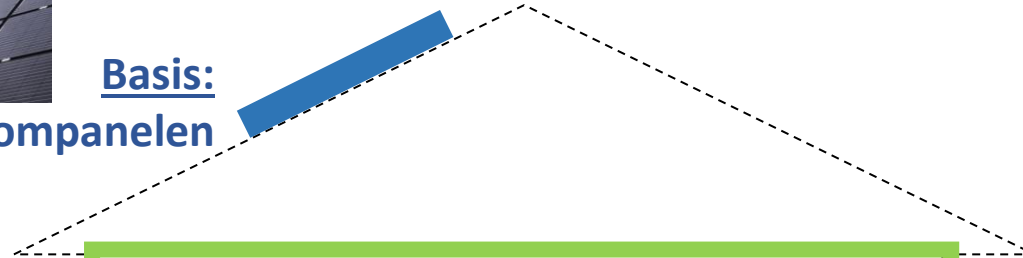

EEN BESTAANDE WONING

Basis:
9-12 zonnepanelen

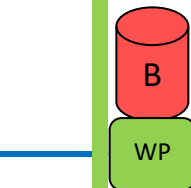
Optie:
ondersteunende
IR verwarming

MV[CO2] ventilatie

Luchtcollector

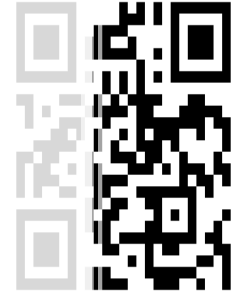
warmtepomp

Nieuwe convector met
groter vermogen in
woondeel

Enige isolatie is nodig voor
een efficiënte toepassing van
warmtepompen

We gaan stemmen

Deze presentatie is geladen zonder de Sendsteps Add-

In. 1 Ga naar **sendsteps.me**

Add-In gratis downloaden? Ga naar

2 Log in met **Free319291**

<https://dashboard.sendsteps.com/>

Wat is een minimale isolatiedikte om all-electric de installatie goed te laten functioneren?

- A. ongeïsoleerd
- B. spouwmuurisolatie 6cm
- C. isolatie 10cm
- D. Isolatie minimaal 15cm

De
vraag
gaat
open
zodra u
een
sessie
en
diavoor
stelling
start.

Deze presentatie is geladen zonder de Sendsteps Add-

Internet **Ga naar** sendsteps.me en log in met **Free31/n.91**

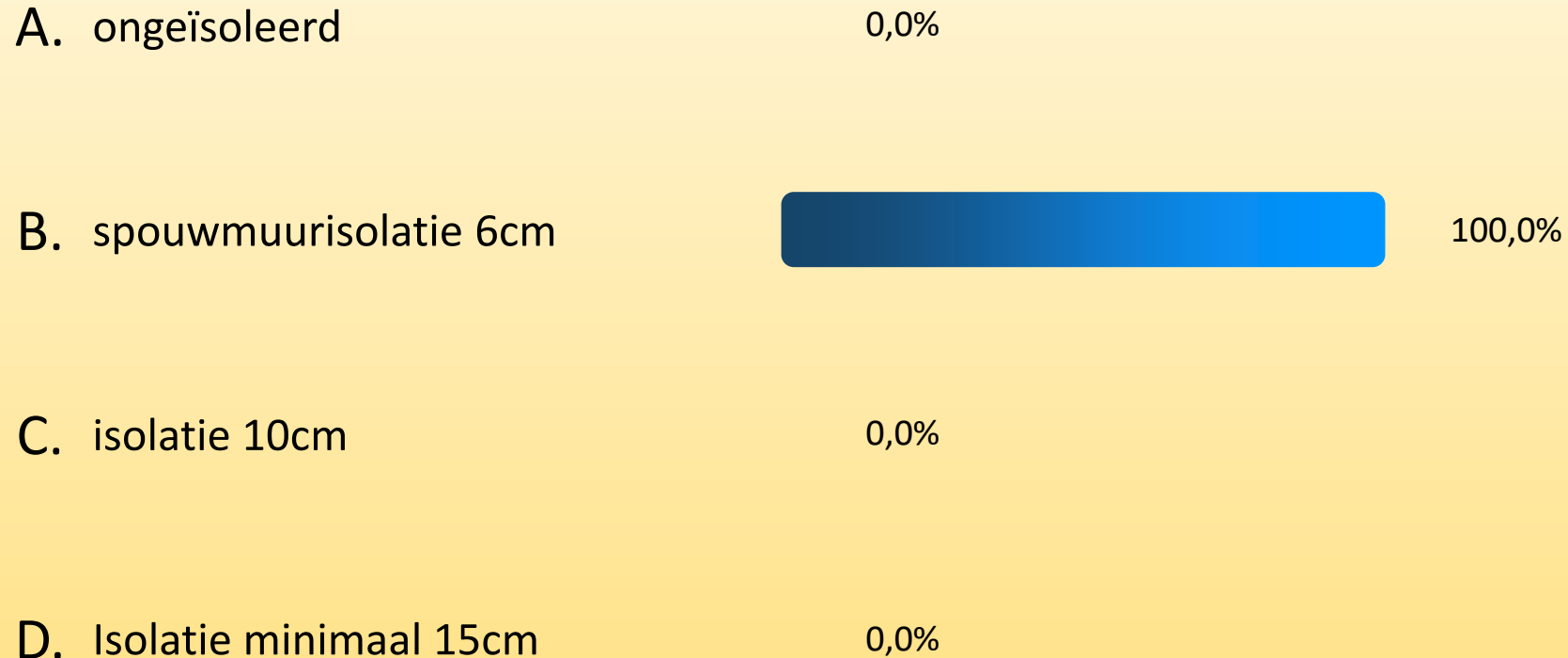
*Add-In gratis downloaden? Ga naar
<https://dashboard.sendsteps.com/>*

1 1

 Gesloten

Wat is een minimale isolatiedikte om all-electric de installatie goed te laten functioneren?

Deze presentatie is geladen zonder de Sendsteps Add-

Internet **Ga naar sendsteps.me en log in met Free31In.91**

*Add-In gratis downloaden? Ga naar
<https://dashboard.sendsteps.com/>*

● Gesloten

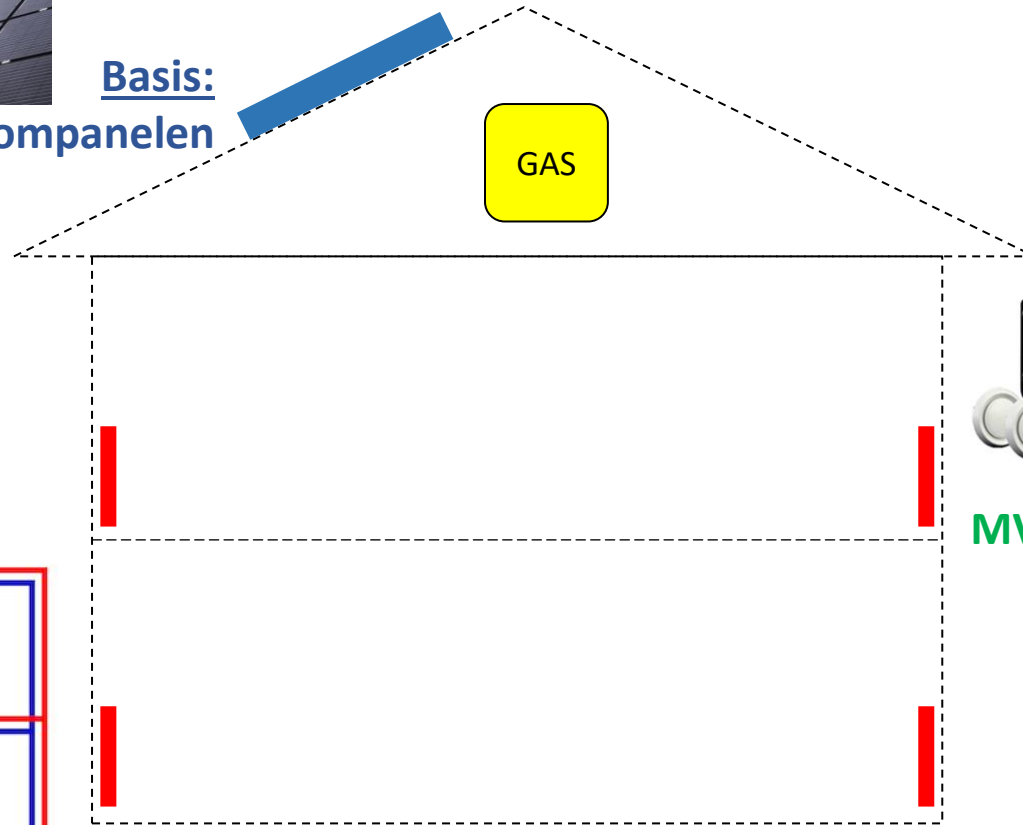
DIT IS
PRAKTIJK

INGERICHT

EEN BESTAANDE WONING

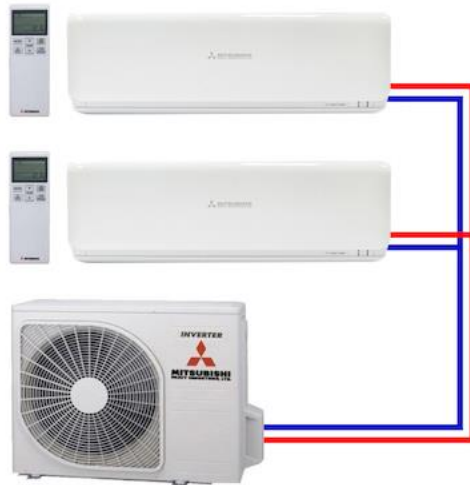
Basis:
9-12 zonnepanelen

GAS

MV[CO2] ventilatie

Inverter systeem

30% gasketel

70% warmtepomp

Gewetensvraag: Is 100% aardgasvrij in bestaande bouw het meest duurzaam?

- A. Ja
- B. Ik vermoed het wel
- C. Ik vermoed het niet
- D. Nee

De vraag gaat open zodra u een sessie en diavoorstelling start.

Gewetensvraag: Is 100% aardgasvrij in bestaande bouw het meest duurzaam?

